

VERLANGEN NAAR ZUIVERHEID
Laatste viering in de serie 'Verlangen naar idealen'

20 december 2015

Tom Mikkers (overweging) en Ria Huisman

Lezing: Micha 5, 1-5

U, Betlehem in Efrata, al bent u klein onder Juda's stammen, toch zal er, zeg Ik, iemand uit u voortkomen die over Israël gaat heersen. In het verre verleden ligt zijn oorsprong, in lang vervlogen dagen.'

Daarom zal Hij hen niet langer overlaten aan hun lot dan tot de tijd dat zij die baren zal, haar kind gebaard heeft. Dan komt de rest van zijn broeders weer samen met de zonen van Israël. Dan neemt Hij de macht in handen en hoedt Hij hen door de kracht van de heer, de verheven naam van de heer, zijn God. Zij zullen in veiligheid wonen, omdat Hij zijn macht zal laten reiken tot aan de uiteinden van de aarde: dat zal vrede zijn.

Als Assur ons land dan binnenvalt en onze paleizen betreedt, stellen wij zeven herders tegenover hem en acht vorsten uit het volk. Die zullen het land van Assur beschermen met het zwaard en het land van Nimrod met de blanke sabel. Hij zal ons van Assur bevrijden, als die ons land binnenvalt en ons gebied betreedt.

Lezing: Matteus 7, 1-6

Oordeel niet!

Werp je niet op als rechter, opdat je niet onder het oordeel valt. Want onder het oordeel dat jullie vellen, zul je vallen, en met de maat waarmee jullie meten, zul je gemeten worden.

Wat kijk je naar de splinter in het oog van een ander, terwijl je de balk in je eigen oog niet opmerkt? [Of hoe kun je tegen een ander zeggen: Laat me de splinter uit je oog halen, en kijk, de balk zit in je eigen oog?

Schijnheilige, haal eerst de balk uit je eigen oog, en pas dan zie je scherp genoeg om de splinter uit het oog van de ander te halen.

Geef het heilige niet aan de honden, en gooi jullie parels niet voor de varkens, opdat zij die niet met hun poten vertrappen, zich tegen je keren en je verscheuren.

Overweging (ingekort)

De grote hypnose voor kerst

Ik zat wat in mijn maag met het thema voor deze zondag. Verlangen naar zuiverheid. Mijn eerste associatie is: o jee, daar gaan we dan met het uitvergroten van religieuze smetvrees. Mijn ervaring is juist dat in de gebrokenheid van alles gebeurt. En dat onze verlangens naar gras dat groener is, hiervan afleidt. Bedenk ook dat al ons adventsgejubel uiteindelijk uitmondt in een anticlimax. Want onze redder wordt geboren in een stal en zijn leven eindigt aan het kruis. Verwacht er niet te veel van, dan kan het alleen maar meevallen is de boerenwijsheid waarmee ik ben opgegroeid. Van mezelf heb ik meer met littekens, een vlekje hier of een barstje daar, dan met zuiverheid. Wat dat betreft staat hier de verkeerde voorganger vanochtend. Ook omdat op dit moment allerlei enge stromingen met het beroep op zuiverheid de meest wrede daden legitimeren vind ik verlangen naar zuiverheid een lastig thema. Veel mensen hebben de grootse vergezichten uit de Bijbel eerlijk gezegd ook teruggezet in de kast. En hebben zich er mee verzoend dat niet alles voor elkaar komt. Dat is de realiteit en dat is ook mijn waarschuwing vooraf bij wat deze dienst dan wel is.

Wat dan wel. Je zou deze dienst dan ook kunnen zien als een soort hypnose show. Kijk vooral in de ogen van de verlosser die u geschetst wordt in de liederen en teksten van vandaag en tel af tot tien. En betreedt dan de droomwereld van het perfecte, het volmaakte, het zuivere. De wereld waar wordt gedeeld, waar mensen aardig zijn voor elkaar en waar kerst altijd gezellig is en torenhoge verwachtingen worden waargemaakt.

Betreedt dit uur deze droomwereld en ontdekt wat het met jou doet. Verbind je met de oorsprong en ontdek of jij er patronen in kunt ontdekken die leiden tot oorlog in plaats van vrede. Of jij in de schemerwereld van grootse religieuze verwachtingen een leefwijze kunt ontdekken die onze eenzaamheid voedt in plaats van opheft. Maar verwar deze droomwereld niet met het echte leven. Want dat is rauwer, harder en meedogenlozer.

Dat thema van de verbinding met de oorsprong komt vaker voor. In allerlei sprookjes bijvoorbeeld: Denkt u aan het verhaal van Doornroosje, dat meisje dat geboren wordt en opgroeit in een beschermde omgeving, een kasteel. En dan komt de boze fee – symbool van het kwaad dat men in die beschermde omgeving vergeten was – En het meisje wordt door dat kwaad aangeraakt. Haar ziel wordt beroerd door de verleidingen van de wereld en valt in een diepe slaap. En het hele kasteel, haar hele oorspronkelijke wereld slaapt mee. Een slaap zoals wij die ook wel kennen, dat je niet meer ziet wat jou echt tot leven wekt. Het meisje slaapt en de doornstruiken rondom het kasteel groeien hoger en hoger. Met hun bladeren ontnemen ze je het zicht op het oorspronkelijke kasteel en met hun dorens verhinderen ze om dichterbij te komen. Tot de prins komt en het meisje – dat is de ziel – weer verbindt met haar oorsprong. Ergens ver weg in ons binnenste, hoe gehavend ook woont een kerstdoornroosje die de goede boodschap voor ons bewaart. Ergens ver weg weggezonden onder het bevroren oppervlak is er nog dat diepe verlangen, verscholen, gekwetst, schuchter geworden maar het is er nog wel; als een roos die gaat ontluiken. Verlangen naar zuiverheid – het thema van vanmorgen - gaat niet over de perfecte wereld en het herstellen van wat gebroken is – veel van wat kapot is in onze wereld valt namelijk niet meer te repareren. Je zou verlangen naar zuiverheid misschien kunnen zien als de diepgevoelde behoefte van ieder mens om verstaan te worden.

Ik geloof dat elk mens een eigen begin in zich draagt. Een eigen Bethlehem, verscholen, verzonken en zuiver, dat wil zeggen onaangeraakt. Zoals een sneeuwtapijt – een wat gevaarlijk beeld in deze winter met lentetemperaturen maar toch – een sneeuwtapijt in de vroege morgen waar de eerste mensen nog overheen moeten lopen. Ontdek dat Bethlehem. Geef het heilige niet aan de honden en werp uw paarlen niet voor de zwijnen. Dat was de lezing van vanochtend Tweeduizend jaar geleden ging deze waarschuwing over restanten van geofferd vlees dat niet aan dieren gegeven mocht worden. Het geven over het allerkostbaarste – paarlen – niet in contact brengen met het laagste –varkens. Maar vanochtend wil ik er iets anders mee zeggen. Als u straks gevraagd wordt: waar ging het in de kerk over, probeer dan om de dromerige beelden van kerst, van een herder en lam dat zal verschijnen niet samen te vatten. Doe geen poging om uw indrukken hierbij over te brengen want het zal niet lukken. Vertel alleen dat u gehoord heeft dat de morgen zal komen en de nacht niet ver meer is. Dat het licht gaat komen. En kijk goed wat die ander echt nodig heeft. Als je dat weet, dan kan Bethlehem, dat pure begin, niet ver meer wezen en zal die roos ontwaken.

Ik tel weer terug naar tien en als ik bij tien ben, wordt u weer wakker, bent u helemaal helder. U kunt zich alles herinneren wat u onder hypnose hebt gezien, gehoord en beleefd.

Tom Mikkers